

FESTIVAL

ZOMER SINT-PIETER

middagen vol klassiek

Pierre Sandrin

(1490-1561)

Amour pense que je dorme et je me meurs

Jean Chardavoine

(1538-1580)

J'ai le rebours de ce que je souhaite

Fuyons tous d'amour le jeu

Un jour m'en allois seulette

Ma grand fille approche toi

Francesco Da Milano

(1497-1543)

Fantasia 7

Jean de Castro

(1540-1600)

Mignonne, allons voir si la rose

Anon.

Passamezzo milanese / Gaillarde

Johannes de Sancto Martino

(ca. 1580)

Bon temps, las, qu'es-tu devenu ?

Jacques Arcadelt

(1507-1568)

Margot, labourez les vignes

Guillaume Costeley

(1530-1606)

Mignonne, allons voir si la rose

Thoinot Arbeau

(1519-1595)

Branle des cheveux

Jean de Castro

(1540-1600)

Margot, labourez les vignes

ZOMER 2022

03.08

PROGRAMMA VAN DE DAG

ENSEMBLE CÉLADON

Clara Coutouly

soprano | sopraan

Paulin Bündgen

contre-ténor | contratenor

Florent Marie

luth et guiterne | luit en gitern

Rémi Cassaigne

luth et guiterne | luit en gitern

LA BELLE AU CLER VISAGE

Pierre Cléreau

(1539-1567)

La lune est coutumière

Anon.

Fantaisie

(Manuscrit de Sienne, XVIe siècle / Manuscrit de Sienne, 16de eeuw)

Maître Gosse

(ca. 1530)

J'ayme par amour la belle au cler visage

VOLGEND CONCERT

04.08

Gaspard Dehaene

piano

Frédéric Chopin

(1810-1849)

Nocturne in cis, op. posth

Mazurkas

Barcarolle in Fis-groot, op. 60

Vierde Ballade in F-groot, op. 52

Met de opkomst van de boekdrukkunst in de jaren 1470 werd het genre van het lied (in zijn Italiaanse, Franse, Bourgondische of Vlaamse variant) gedemocratiseerd en verspreidde het zich over heel Europa. Na de dood van Josquin Desprez in 1521 verloor het echter zijn internationaal: vanaf dat moment behandelde elk land of elke streek het lied in een eigen stijl. Zo zetten de componisten in het noorden van Europa de traditie van Josquin verder, terwijl in Parijs een nieuwe stijl opgang maakte: het *chanson parisienne*, een genre dat in de eerste helft van de 16de eeuw de volledige profane productie zou gaan domineren. Aan het hof van Frans I ontstond een overwegend opgewekte stijl, die gevoeligheid combineerde met een vanzelfsprekende lichtzinnigheid – het hof was wars van soberheid. Vanaf dan gaf men de voorkeur aan een breed expressief palet, van de fijnzinnigste evocaties tot het rauwste realisme. Naast hoofse composities (zoals vroeger) kwamen er anekdotische liederen, drinkliederen, dansliederen, humoristische liederen en erotische liederen die gebruik maakten van talrijke toespelingen – en waarin Clément Janequin uitblonk.

In 1528 verscheen in Parijs de *Chansons Nouvelles mises en musique à quatre parties*, een bloemlezing met werk van verschillende componisten. Ze werd gepubliceerd door de Parijse uitgever Pierre Attaingnant en was de eerste muziekbundel die in Frankrijk werd gedrukt. Tot 1552 publiceerde Attaingnant een vijftigtal soortgelijke bundels die samen een corpus van ongeveer 1500 liederen vormden.

Het is moeilijker om van *chanson lyonnaise* te spreken, omdat Lyon in die tijd een belangrijk knooppunt was (met vier jaarmarkten) waar Parijse en Italiaanse invloeden elkaar kruisten. Renaissance-schrijver François Rabelais noemde de stad overigens ‘Myrelingues’ (*mille langues* – stad van duizend talen). Lyon beschikte eveneens over een eigen drukker, Jacques Moderne, een in Kroatië geboren Italiaan. Tussen 1538 en 1543 publiceerde die een reeks van 11 boeken, getiteld *Le Parangon des chansons*, met een zeer eclectische inhoud: liederen uit Parijs en Lyon, maar ook Vlaamse, Italiaanse, Duitse en zelfs Spaanse.

Dankzij deze twee belangrijke figuren in de muziekuitgeverij verspreidde het Franse chanson zich geleidelijk over heel Europa.

De vaste vormen (*ballades, rondeaux, virelais*) waren in de tijd van Josquin al in onbruik geraakt; nu waren ze voorgoed verdwenen. Er waren geen vaste vormen meer, enkel nog eenvoudige strofen, zoals een kwatrijn (strofe van 4 verzen) of een *dizain* (strofe van 10 verzen) met telkens verzen van 8 of 10 voeten (dus octosyllaben of decasyllaben). Voortaan legde de tekst zijn wet op aan de muzikale vorm en becommentarieerde de muziek de tekst

door het gedicht in syllabische vorm te vertellen. Dit is een van de essentiële kenmerken van deze stijl: een syllabische declamatie met muzikale frasen die zijn afgestemd op de verzen. Het was niet ongewoon dat er imitaties van de ene stem in de andere voorkwamen, maar deze zijn meestal van korte duur.

Waar de liederen uit de tijd van Josquin Desprez hoofdzakelijk vijfstemmig waren, beperkten die van de volgende generatie zich tot vier stemmen. Ook het contrapunt werd vereenvoudigd. Daardoor werd de tekst beter verstaanbaar en werd ook de *superius* (de bovenstem) beter hoorbaar, die geleidelijk aan de hoofdrol ging spelen. Na 1550 werd het polyfone lied verdrongen door het *chanson en forme d'air* (lied in aria-vorm), de voorvader van het 17de-eeuwse *chanson de cour* (hoflied). Dit laatste bevoorrechtte officieel de bovenstem, vertrouwde de andere stemmen toe aan de instrumenten en was zo een voorbode van de begeleide monodie die in de barok opkwam.

Paulin Bügden

Vertaling: Koen Van Caekenberghe

Ensemble Céladon

Het Ensemble Céladon, dat zijn naam ontleent aan de held in L'Astrée van Honoré d'Urfé, verkent gracieus en met fantasie het erfgoed van de oude muziek, en tracht bij elk optreden de vorm van zijn concerten te vernieuwen.

Onder leiding van de zanger Paulin Bündgen verkent het Ensemble graag het repertoire voor contratenor, van de Middeleeuwen tot de Barok, weg van de platgetreden paden.

Sinds zijn oprichting in 1999 heeft het Ensemble Céladon concertprogramma's gecreëerd met een sterke en originele identiteit, waaronder Deo Gratias Anglia, Devozioni Veneziane, Les Douze figures de Marie, A la Muse Céleste en Nuits Occitanes. Zijn discografie omvat momenteel negen cd's. De volgende, die gewijd zal zijn aan de liederen van Minnesänger en Meistersinger, verschijnt in 2023 op het label Ricercar-Outhere.

Het Ensemble heeft een bijzondere interesse voor het herscheppen van vergeten werken en voor geësceneerde uitvoeringen. Bijvoorbeeld: Sea Change, het resultaat van een samenwerking met de hedendaagse singer-songwriter Kyrie Kristmanson, dat in Venetië in première ging en vervolgens op de affiche stond in het Café de la Danse in Parijs, in het Château du Clos Lucé en in het Théâtre de la Renaissance in Oullins; of No Time in Eternity, ontstaan uit een ontmoeting met de componist Michael Nyman en opgevoerd tijdens de biënnale Musiques en Scène in Lyon, in het Théâtre de la Croix-Rousse en LUX Scène nationale in Valence.

Het Ensemble Céladon bleef muzikale bruggen slaan met de creatie van ΙΕΡΟΣ | HIEROS, een spiegel met conductus van de school van Notre Dame School en composities van Jean-Philippe Goude. Het Ensemble is in residentie bij het Centre Scolaire St Louis – St Bruno in Lyon, en leidt en organiseert al meer dan vijftien jaar het concertseizoen Les Rendez-vous de Musique Ancienne. Het werd ook gevraagd door de Chapelle de la Trinité – Les Grands Concerts de Lyon om drie oratoria uit de vroege Italiaanse barok te herscheppen. Zo werd Giovanni Legrenzi's L'offerta del core umano opgevoerd in 2021. De andere twee delen, L'uomo in bivio van Antonio Gianettini en Il transito di San Giuseppe van Giovanni Paolo Colonna, zullen worden opgevoerd tijdens de seizoenen 2023 en 2024. De producties worden alle geregisseerd door Paulin Bündgen.

Het Ensemble Céladon treedt op in talrijke festivals in heel Europa, zoals Ambronay, het Festival du Mont Blanc, Les Rencontres Musicales de Vézelay, Voix et Routes Romanes (FR), Midis Minimes (BE), Music in the Dales (UK), Les Nuits de Septembre (BE), Fondazione Pietà de' Turchini (IT), Julita (SE), Música da Póvoa de Varzim (PT), Tage Alter Musik Regensburg, Rheinvokal en Montalbâne (DE).

30CC
Annick Dumalin
Robrecht Penders
Yves Gasia

Artistiek directeur /
Artistic Director
ARTS/SCÈNE
PRODUCTION
Bernard Mouton

Communicatie & pers /
Communication & press
30CC
communicatie@30CC.be

Info
016 27 42 40
30CC.be
info@30CC.be

30CC en OPUS 3 danken
van harte allen die hebben
bijgedragen tot de realisatie
van de 21ste editie van
Zomer van Sint-Pieter: het
stadsbestuur van Leuven,
het bestuur en het team van
30CC en in het bijzonder ...
de artiesten en het publiek!

*30CC and OPUS 3 want to
thank everyone involved in
creating this 21st edition of
Zomer van Sint-Pieter: the
city council of Leuven, the
direction and team of 30CC
and especially ... the artists
and the audience!*

SAVE THE DATE

Beleef een stad vol gezang, vol muziek en koren tijdens de **eerste editie** van **Leuven beKOORt**! Samen met Leuvens amateurkoor Kooruwel zet 30CC dit gloednieuw en gratis koorfestival op poten.

Ontdek de veertig koren – met evenveel stijlen en sferen – op zeventien locaties. Het festivalcentrum komt op de Velodroom en alle podia (binnen en buiten) bevinden zich binnen een straal van nog geen kilometer. Muzikale promenades langs oude en nieuwe locaties laten ook een verrassend stukje Leuven zien.

Leuven beKOORt is tevens de feestelijke opener van het cultuurseizoen 2022-2023 van 30CC.

- zondag 18 september 2022
- 17 locaties / festivalcentrum Velodroom
- gratis
- volledig programma: augustus 2022

www.leuvenbekoort.be